

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня **бакалавра**
спеціальності С2 – «Політологія»
за освітньою програмою «Політологія»
на основі здобутого раніше освітнього ступеня
або освітньо-кваліфікаційного рівня

Київ – 2025

Програма складена на підставі навчального плану спеціальності С2 «Політологія» за освітньою програмою «Політологія».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

к.політ.н., доц. Карчевська О. В.

к.політ.н., доц. Павлова Л. І.

ПОГОДЖЕНО:

Мазнев Є. О.

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом здобувачів вищої освіти на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, спеціаліст) здійснюється за результатами складання вступних випробувань.

Мета вступного випробування: оцінити рівень підготовленості вступників для навчання за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю С2 «Політологія» за освітньою програмою «Політологія» з метою конкурсного відбору на навчання у СНУ ім. В. Даля в 2025 році.

Завдання вступного випробування полягає у тому, щоб оцінити рівень володіння компетентностями вступників, які повинні:

- вміти використовувати базовий категорійно-поняттійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної світової політичної науки;
- розуміти загальну природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи основні віхи розвитку уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.;
- знати предметну область та розуміти базову професійну діяльність фахівця у сфері політики;
- вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

Зміст програми відповідає компонентам освітньої програми «Політологія» та їх логічній послідовності.

Порядок проведення вступних випробувань регламентується Правилами прийому до Східноукраїнського національного університету в 2025 році.

II ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Необхідний обсяг сформованих фахових компетентностей вступника, що поступає на навчання на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня, забезпечують наступні дисципліни, передбачені навчальним планом освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності С2 за освітньою програмою «Політологія».

«Основи галузевих знань»

Теоретико-методологічні аспекти політології як науки. Предмет та об'єкт політології: предмет та об'єкт політології, функції політології, методологічні принципи політології. Понятійно-категоріальний апарат політології: концепт «політика» та його виміри, поняття політичної діяльності та політичних відносин, поняття політичного інституту та політичного процесу.

Список рекомендованих джерел:

1. Баранівський В. Ф. Політологія : підручник / В. Ф. Баранівський. – Київ : НАУ, 2016. 235 с.
2. Кресіна І. О., Кравченко Л. В. Політологія: підручник. Київ: Кондор, 2019. 352 с.
3. Мамонтова Е. В. Публічна політика: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Е. В. Мамонтова // Нац. ун-т «Одеська юридична академія». - Одеса: Фенікс, 2023. 146 с. Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.25692>
4. Піча В. М. Політологія: підручник. 3-тє вид., допов. і перероб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 480 с.
5. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.
6. Шайгородський Ю. Ж., Пахарев А. Д. Політологія: підручник. Київ: Ліра-К. 2018. 432 с.

Поняття, види та функції політики. Теоретичні витoki поняття політики (Арістотель, Платон, М. Вебер). Види політики, суб'єкти та функції політики, Функції політики: управління, інтеграції, визначення цілей, соціалізації.

Список рекомендованих джерел:

1. Кресіна І. О., Кравченко Л. В. Політологія: підручник. Київ: Кондор, 2019. 352 с.
2. Мамонтова Е. В. Публічна політика: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Е. В. Мамонтова // Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. 146 с. Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.25692>
3. Михальченко М. І., Шведа Ю. Р. Політична система України: навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 296 с.

4. Піча В. М. Політологія: підручник. 3-тє вид., допов. і перероб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 480 с.
5. Рябов С. Г. Політологія: навчальний посібник. Харків: Видавництво "Ранок", 2021. 320с.
6. Шайгородський Ю. Ж., Пахарєв А. Д. Політологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2018. 432 с.

Політична влада як суспільне явище. Поняття, види політичної влади. Підходи до пояснення природи влади (біологічний, антропологічний, політологічний). Ознаки політичної влади. Функції політичної влади (інтегративна, мотиваційна, регулятивна, консолідуюча, стабілізаційна). Ресурси політичної влади (утилітарні, примусові, нормативні). Механізми реалізації політичної влади (панування, керівництво, управління, контроль).

Список рекомендованих джерел:

1. Бутирська І. А., Головач Ю. В. Політологія для магістрантів: підручник. Запоріжжя: ЗНУ, 2022. 360 с.
2. Горбатенко В. П. Політологія: вступ до спеціальності. Київ: Наукова думка, 2020. 256 с.
3. Левенець Ю. А. Сучасні політичні ідеології: підручник. Київ: Видавництво "Пульсари", 2021. 368 с.
4. Мартинюк О. В. Політична психологія: навчальний посібник. Одеса: ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2019. 312 с.
5. Токовенко О. В. Політологія: хрестоматія. Дніпро: ДНУ, 2021. 384 с.

Інституціоналізовані форми політики. Політична влада як провідна категорія політології. Держава як основний політичний інститут. Сутність та основні ознаки держави. Теорії походження держави. Структура держави. Функції держави. Форми державного правління та територіального устрою держави. Політична система суспільства. Типологія політичних систем. Специфіка функціонування політичного режиму.

Список рекомендованих джерел:

1. Кресіна І. О., Кравченко Л. В. Політологія: підручник. Київ: Кондор, 2019. 352 с.
2. Михальченко М. І., Шведа Ю. Р. Політична система України: навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 296 с.
3. Піча В. М. Політологія: підручник. 3-тє вид., допов. і перероб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 480 с.
4. Рябов С. Г. Політологія: навчальний посібник. Харків: Видавництво "Ранок", 2021. 320 с.
5. Шайгородський Ю. Ж., Пахарєв А. Д. Політологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2018. 432 с.

Політична система суспільства. Поняття політичної системи. Структура політичної системи суспільства (інституціональна, нормативна, функціональна, комунікаційна, ідеологічна). Функції політичної системи. Концепції політичної системи (Д. Істон, Г. Алмонд). Типології політичних систем. Політична система сучасної України.

Список рекомендованих джерел:

1. Баранівський В. Ф. Політологія : підручник / В. Ф. Баранівський. Київ : НАУ, 2016. 235 с.
2. Кресіна І. О., Кравченко Л. В. Політологія: підручник. Київ: Кондор, 2019. 352 с.
3. Мамонтова Е. В. Публічна політика: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Е. В. Мамонтова // Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. 146 с. Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.25692>
4. Піча В. М. Політологія: підручник. 3-тє вид., допов. і перероб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 480 с.
5. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.
6. Шайгородський Ю. Ж., Пахарєв А. Д. Політологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2018. 432 с.

Політичні режими та їх типи. Поняття політичного режиму. Демократичний політичний режим. Форми демократії. Поняття та характеристика авторитарного режиму. Тоталітарний політичний режим та його види (фашистський, комуністичний, нацистський).

Список рекомендованих джерел:

1. Баранівський В. Ф. Політологія : підручник / В. Ф. Баранівський. Київ : НАУ, 2016. 235 с.
2. Кресіна І. О., Кравченко Л. В. Політологія: підручник. Київ: Кондор, 2019. 352 с.
3. Мамонтова Е. В. Публічна політика: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Е. В. Мамонтова // Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. 146 с. Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.25692>
4. Піча В. М. Політологія: підручник. 3-тє вид., допов. і перероб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 480 с.
5. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.
6. Шайгородський Ю. Ж., Пахарєв А. Д. Політологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2018. 432 с.

Політичні партії та партійні системи. Поняття політичної партії та її відмінність від інших організацій. Функції політичних партій. Типи політичних партій (ліві, центристські, праві; правлячі та опозиційні). Поняття партійних систем. Типи партійних систем (однопартійні, двопартійні, багатопартійні).

Список рекомендованих джерел:

1. Баранівський В. Ф. Політологія : підручник / В. Ф. Баранівський. Київ : НАУ, 2016. 235 с.
2. Кресіна І. О., Кравченко Л. В. Політологія: підручник. Київ: Кондор, 2019. 352 с.
3. Піча В. М. Політологія: підручник. 3-тє вид., допов. і перероб. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 480 с.
4. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.
5. Шайгородський Ю. Ж., Пахарєв А. Д. Політологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2018. 432 с.

Виміри політологічного знання. Форми політичної участі. Вибори та виборчі системи світу. Лідерство як політичний феномен: типологія та стилі. Глобальний вимір політики. Політика як міжнародний процес. Зовнішня політика держав. Світовий політичний процес та глобалізація.

Список рекомендованих джерел:

1. Горбатенко В. П. Політологія: вступ до спеціальності. Київ: Наукова думка, 2020. 256 с.
2. Кресіна І. О., Кравченко Л. В. Політологія: підручник. Київ: Кондор, 2019. 352 с.
3. Мамонтова Е. В. Публічна політика: навч.-метод. посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Е. В. Мамонтова // Нац. ун-т «Одеська юридична академія». - Одеса: Фенікс, 2023. 146 с. Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.25692>
4. Михальченко М. І., Шведа Ю. Р. Політична система України: навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 296 с.
5. Рябов С. Г. Політологія: навчальний посібник. Харків: Видавництво "Ранок", 2021. 320 с.
6. Шайгородський Ю. Ж., Пахарєв А. Д. Політологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2018. 432 с.

ІІІ ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальна кількість завдань іспиту – **14**. На виконання роботи відведено **60 хвилин**.

В основу визначення рейтингу покладено результати обраховані на основі суми тестових балів. Для кожного запитання тесту встановлюється відповідна система оцінювання:

1. Запитання **1-10** малої складності – **1 бал (сума 10 балів)**;
2. Запитання **11-13** середньої складності – **3 бала (сума 9 балів)**;
3. Запитання **14** підвищеної складності – **6 балів (сума 6 балів)**.

Сума тестових балів при якому іспит вважається складеним – **5-25 балів**.

Загальна сума тестових балів за всі правильні відповіді **25 тестових балів** – відповідає **200 балам** рейтингової оцінки. Пороговий тестовий бал («склав / не склав») для вступного іспиту становить **5 тестових балів** – відповідає **100 балам** рейтингової оцінки.

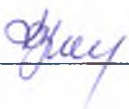
Рейтингова оцінка за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів) визначається відповідно до таблиці відповідності тестових балів рейтинговій оцінці.

Таблиця 1

Відповідність тестових балів рейтинговій оцінці

Тестовий бал, <i>S</i> (сума балів за правильні відповіді на запитання)	Рейтингова оцінка, <i>BB</i>
0-4	не склав
5	100
6	105
7	110
8	115
9	120
10	125
11	130
12	135
13	140
14	145
15	150
16	155
17	160
18	165
19	170
20	175
21	180
22	185
23	190
24	195
25	200

Голова фахової атестаційної комісії

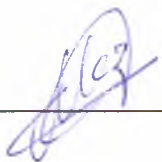
проф. Арсентьева О. С.

Члени фахової атестаційної комісії

проф. Шаповалова О. В.

Відповідальний секретар ПК

доц. Мазнев Є.О.

Таблиця 1

Відповідність тестових балів рейтинговій оцінці

Тестовий бал, <i>S</i> (сума балів за правильні відповіді на запитання)	Рейтингова оцінка, <i>BB</i>
0-4	не склав
5	100
6	105
7	110
8	115
9	120
10	125
11	130
12	135
13	140
14	145
15	150
16	155
17	160
18	165
19	170
20	175
21	180
22	185
23	190
24	195
25	200

Голова фахової атестаційної
комісії

проф. Арсентьева О. С.

Члени фахової атестаційної
комісії

проф. Шаповалова О. В.

Відповідальний секретар ПК

доц. Мазнів Є.О.